

Aftale mellem regeringen, Danske Regioner og KL om udmøntning af midler i 2026, som opfølgning på 10-årsplanen for psykiatrien

Indledning

Et bredt flertal i Folketinget indgik i maj 2025 *Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien*. Aftalen bygger oven på to tidligere psykiatraftaler fra 2022 og 2023 og sikrer en fuldt finansieret 10-årsplan for psykiatrien.

Regeringen, Danske Regioner og KL er enige om fortsat at arbejde for implementeringen af initiativerne i 10-årsplanen for psykiatrien, herunder den konkrete udmøntning og implementering af initiativer i *Aftale om en bedre psykiatri* fra november 2023 og *Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien* fra maj 2025.

Formålet med nærværende udmøntningsaftale mellem regeringen, Danske Regioner og KL er følgende:

- At fastlægge den økonomiske fordeling af midler i 2026 mellem regioner og kommuner for ét initiativ på sundhedsområdet fra *Aftale om en bedre psykiatri (2023)*, hvor det faglige forarbejde endnu ikke er færdiggjort.
- At fastlægge udmøntningen af midler i 2026 for to initiativer på sundhedsområdet fra *Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien (2025)*, hvor der udestår faglige forarbejder.
- At fastlægge udmøntningen af midler i 2026 for to initiativer på socialområdet fra hhv. *Aftale om en bedre psykiatri (2023)* og *Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien (2025)*.

Parterne er derudover enige om, at der skal indgås en udmøntningsaftale for den varige udmøntning af midler for initiativerne på Sundheds- og Kirkeministeriets område, når der er fastlagt nærmere rammer og retning for initiativerne bl.a. på baggrund af faglige oplæg.

Aftale om en bedre psykiatri (2023) – Initiativer på sundhedsområdet

Forløbsbeskrivelse for børn og unge med autisme

I *Aftale om en bedre psykiatri (2023)* blev der afsat midler til forløbsbeskrivelsen for autisme. Der blev afsat 53,9 mio. kr. i 2024 og 63 mio. kr. (26-PL) fra 2025 og frem, hvoraf det med udmøntningsaftalen fra 2024 blev aftalt, at 21 mio. kr. (26-PL) årligt skal gå til den løbende kapacitetsopbygning i regionerne. Med udmøntningsaftalen af juni 2025 blev parterne enige om, at de resterende 42 mio. kr. (26-PL) i 2025 skulle fordeles ligeligt mellem regioner og kommuner. Dette svarede til den relative fordeling af midlerne i 2024.

Parterne er enige om, at de resterende 42 mio. kr. (26-PL) i 2026 fordeles ligeligt mellem regioner og kommuner svarende til fordelingen af midler i 2024 og 2025.

Parterne er enige om, at regioner og kommuner i 2026 vil prioritere midlerne til udbredelse af tværfaglig behandling og styrket koordineringen i forløb for målgruppen. Parterne noterer sig, at den varige fordeling af midler mellem regioner og kommuner afhænger af Sundhedsstyrelsens faglige beskrivelse af forløb for børn og unge med autisme, som er under udarbejdelse. Parterne inddrages tæt i det videre arbejde med at færdiggøre forløbsbeskrivelsen under hensyntagen til den afsatte økonomiske implementeringsramme.

På baggrund heraf vil parterne i forbindelse med en fremtidig udmøntningsaftale, adressere den konkrete fordeling af midler afsat fra 2027 og frem, udover de 21 mio. kr. (26-PL), som med udmøntningsaftalen fra 2024 er afsat til regional kapacitet.

Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien (2025) – Initiativer på sundhedsområdet

Et bredt flertal i Folketinget indgik i maj 2025 *Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien*, der sikrer en fuldt finansieret 10-årsplan med et samlet løft på 4,6 mia. i 2030 sammenlignet med 2019. Med 10-årsplanen står psykiatrien midt i store forandringer, og sammen med sundhedsreformen er der sat retning for omstillingen af det samlede sundhedsvæsen. Parterne noterer sig samtidig, at en række initiativer i 10-årsplanen forudsætter et grundigt fagligt forarbejde, der skal sikre, at midlerne bruges klogt til gavn for flest mulige patienter og ansatte i psykiatrien i både kommuner og regioner.

Med indeværende aftale er der enighed mellem regeringen, Danske Regioner og KL om udmøntningen af midler i 2026 for følgende initiativer, der også vil blive genbesøgt på baggrund af faglige forarbejder i en senere udmøntningsaftale:

Bedre hjælp til ADHD og autisme

Med *Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien* er der afsat 86,4 mio. kr. i 2026, 106,7 mio. kr. i 2027, 142,2 mio. kr. i 2028 og 172,7 mio. kr. (26-PL) fra 2029 og frem til at sikre bedre hjælp til mennesker med ADHD og autisme.

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at midlerne i 2026 prioriteres til at styrke den tværfaglige indsats for de to diagnosegrupper.

Parterne er enige om, at der er behov for at gøre noget andet og mere for mennesker med ADHD og autisme, men anerkender samtidig, at der ikke findes nemme løsninger. Parterne noterer sig, at den politiske aftalekreds bag *Aftale om en samlet 10-årsplan* vil drøfte de nærmere rammer for indsatsen på baggrund af et grundigt fagligt oplæg, som er under udarbejdelse i Sundhedsstyrelsen. På baggrund af aftalekredsens drøftelse vil parterne i forbindelse med en fremtidig udmøntningsaftale, adressere den nærmere udmøntning af initiativet fra 2027 og frem.

Nyt dobbeltdiagnosetilbud for børn og unge med misbrug og psykisk lidelse

Med *Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien* er der afsat 38,6 mio. kr. i 2026, 42,7 mio. kr. i 2027, 66 mio. kr. i 2028 og 2029, og 71,1 mio. kr. (26-PL) fra 2030 og frem til et nyt dobbeltdiagnosetilbud for børn og unge med misbrug og psykisk lidelse.

Regeringen, Danske Regioner og KL er enige om, at af de afsatte midler i 2026 fordeles ligeligt mellem parterne. Parterne er enige om, at regioner og kommuner i 2026 vil prioritere midlerne til at påbegynde arbejdet med at skabe rammerne for kompetenceløft hos fagpersoner i både regioner og kommuner såvel som påbegynde rammerne for øget koordinering af forløb og styrkelse af eksisterende behandlingstilbud for målgruppen.

Parterne noterer sig, at forankringen (kommunal eller regional) og indholdet i tilbuddet, herunder afgrænsning af målgruppen, visitationskriterier og sammenhæng til eksisterende tilbud, afhænger af Sundhedsstyrelsens faglige beskrivelse, som er under udarbejdelse. På baggrund heraf vil parterne i forbindelse med en fremtidig udmøntningsaftale adressere den konkrete fordeling af midler afsat fra 2027 og frem. Den aftalte fordeling af midler mellem parterne i indeværende udmøntningsaftale har derfor ikke betydning for den varige fordeling af midler til initiativet fra 2027 og frem.

Aftale om en bedre psykiatri (2023) og Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien (2025) – Initiativer på socialområdet

Udbredelse af samtale- og refleksionsmetoden Low Arousal og voldsforebyggende foranstaltninger i socialpsykiatrien samt sociale akuttillbud og afklaringspladser

I *Aftale om en bedre psykiatri (2023)* blev der afsat midler til understøttelse af socialpsykiatriske botilbuds prioritering af og fokus på voldsforebyggende arbejde mv. Det blev aftalt, at der afsættes 30,9 mio. kr. (26-PL) fra 2025 og frem. Midlerne er efterfølgende på baggrund af dialog med KL prioriteret til udbredelse af samtale- og refleksionsmetoden Low Arousal og voldsforebyggende foranstaltninger på socialpsykiatriske botilbud.

Til udbredelse af samtale- og refleksionsmetoden Low Arousal i *Aftale om en bedre psykiatri (2023)* er der oprindeligt afsat 20,6 mio. kr. (26-PL) fra 2025 og frem. Til voldsforebyggende foranstaltninger i socialpsykiatrien er der oprindeligt afsat 10,3 mio. kr. (26-PL) fra 2025 og frem.

I *Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien (2025)* blev der oprindeligt afsat midler til udbredelse af sociale akuttillbud og afklaringspladser. Der blev afsat 55 mio. kr. i 2025 til sociale akuttillbud og 78,6 mio. kr. (26-PL) til sociale akuttillbud og afklaringspladser i 2026.

Parterne er enige om vigtigheden af at løfte og udvide kapaciteten i socialpsykiatrien, herunder ift. at sikre adgang til rette hjælp for borgere i udsatte positioner og forbedre sammenhængen mellem psykiatrien og socialpsykiatrien. Parterne er enige om, at midlerne i 2026 udmøntes til kommunerne via bloktilskudsaktstykket til at løfte og udvide kapaciteten i socialpsykiatrien.

Udmøntning i øvrige år for sociale akuttillbud og afklaringspladser følger forsat *Aftale mellem regeringen, Danske Regioner og KL om udmøntning, implementering og opfølgning på en samlet 10-årsplan for psykiatrien* fra december 2025. Udmøntning i øvrige år for understøttelse af socialpsykiatriske botilbuds prioritering af og fokus på voldsforebyggende arbejde mv. følger forsat *Aftale mellem regeringen, Danske Regioner og KL om udmøntning, implementering og opfølgning på Aftale om en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed (2022) og Aftale om en bedre psykiatri (2023)* fra marts 2024.

Økonomi

Tabel 1
Regionale midler, 2026

Mio. kr., 26-PL	2026
Bedre hjælp til ADHD og autisme	86,4
Nyt dobbeltdiagnosetilbud for børn og unge med misbrug og psykisk lidelse	19,3
Forløbsbeskrivelse for børn og unge med autisme	21

Anm.: Udmøntningen af midlerne efter 2026 aftales i senere udmøntningsaftale.
Kilde: Sundheds- og Kirkeministeriet og Socialministeriet

Tabel 2
Kommunale midler, 2026

Mio. kr., 26-PL	2026
Nyt dobbeltdiagnosetilbud for børn og unge med misbrug og psykisk lidelse	19,3
Førløbsbeskrivelse for børn og unge med autisme	21
Understøttelse af socialpsykiatriske botilbuds prioritering af og fokus på voldsforebyggende arbejde mv.	30,9
Sociale akuttilbud og afklaringspladser	78,6

Anm.: Udmøntningen af midlerne efter 2026 aftales i senere udmøntningsaftale.

Kilde: Sundheds- og Kirkeministeriet og Socialministeriet